

**CENTRUL
NAȚIONAL ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA**

**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**

MD – 2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, nr.198

Tel.: 022 24-36-41

Nr. 06/921 din „16” 03. 2015

La nr.20 – 51 din 26 februarie 2015

**Ministerul Agriculturii și
Industriei Alimentare**

Prin prezenta, Vă remitem atașat Raportul de expertiză anticorupție asupra proiectului legii privind clasificarea carcaselor de bovine, porcine și ovine.

Anexă potrivit textului:

- 1) Raportul de expertiză anticorupție – 2 (două) file;
- 2) Anexa la raportul de expertiză anticorupție – 2 (două) file.

Director adjunct

Vadim COJOCARU

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

asupra nivelului coruptibilității proiectului

de lege privind clasificarea carcaselor de bovine, porcine și ovine

I. EVALUAREA GENERALĂ A PROIECTULUI

1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1 Fundamentarea generală a proiectului

a. Autor al inițiativei legislative este Guvernul RM, autor nemijlocit - Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, ceea ce corespunde art.73 din Constituție și art.47(44) din Regulamentul Parlamentului.

b. Categoria actului legislativ propus este lege ordinară, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art.art.6-11 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27 decembrie 2001.

c. Scopul promovării proiectului. Proiectul este elaborat în scopul asigurării unei activități transparente a părților implicate în creșterea și sacrificarea animalelor de fermă, evaluarea și sporirea calității și valorii adăugate a carcaselor de bovine, porcine și ovine, obținute în unitățile autorizate de producere a cărnii din Republica Moldova.

d. Suficiența argumentării. Considerăm că argumentele invocate de autor în nota informativă justifică necesitatea promovării proiectului. Autorul a specificat condițiile care au determinat elaborarea acestuia, principalele prevederi, locul actului în sistemul legislației în vigoare și referințe la reglementările corespondente ale legislației comunitare.

1.2 Fundamentarea economico-financiară a proiectului

Implementarea prevederilor proiectului nu presupune cheltuieli financiare suplimentare din bugetul public național.

1.3 Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public

Prevederile proiectului promovează interesele:

- crescătorilor de animale, prin faptul că prețul animalului va fi stabilit în corespundere cu grila

de clasificare, adică în dependență de calitatea carcasei obținute. Deoarece informația privind prețul plătit pentru carcase de către unitățile de sacrificare va fi publică, deținătorul de animale va alege de sine stătător abatorul unde să furnizeze animalele, în dependență de prețul oferit;

- întreprinzătorilor, prin posibilitatea de a exporta carne în carcase în țările Uniunii Europene și de a o plasa pe piața comunitară;

- unităților de abatorizare care, în urma clasificării și identificării carcaselor de animale, le vor comercializa la un preț mai mare, avînd în vedere că se garantează calitatea produsului;

- consumatorilor, care vor avea produse de calitate dorită.

2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standarde anticorupție

În proiect nu au fost atestate incompatibilități cu standardele naționale și internaționale anticorupție și nu au fost identificate domenii în care proiectul nu satisface cerințele sau sînt în contradicție cu aceste standarde.

Asigurarea transparenței în procesul decizional. Potrivit prevederilor Legii nr.239-XVI din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional, la inițierea procesului de elaborare a deciziei, autoritatea publică plasează pe pagina web oficială, cu cel puțin 15 zile lucrătoare pînă la examinarea deciziei, anunțul referitor la inițierea elaborării deciziei care trebuie să conțină: argumentarea necesității de a adopta decizia, termenul-limită, locul și modalitatea în care cetățenii, asociațiile constituite în corespundere cu legea, alte părți interesate pot avea acces la proiectul de decizie și pot prezenta sau expedia recomandări, datele de contact ale persoanelor responsabile de recepționarea și examinarea recomandărilor.

La momentul efectuării expertizei anticorupție pe pagina web a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare este plasată doar analiza impactului de reglementare a proiectului.

II. EVALUAREA ÎN FOND A PROIECTULUI

1. Formulări lingvistice ambigue

Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

2. Conflicte ale normelor de drept

La alin.(4) și (5) art.7 din proiect

„(4) În cazul în care, se constată un număr ce depășește 20% de clasificări incorecte sau de identificări neconforme, numărul carcaselor examinate se dublează, iar controalele devin inopinate.

(5) În cazul în care, în timpul controalelor repetate, se constată un număr ce depășește 20% de clasificări incorecte sau de identificări neconforme – autorizația de clasificator este retrasă.”

Articolul 2 al Legii 131 din 08 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de

Întreprinzător definește noțiunea de „control repetat” ca fiind *controlul prin care se apreciază calitatea și se determină corectitudinea controalelor efectuate anterior prin verificarea și contrapunerea rezultatelor controlului efectuat anterior cu rezultatele reale constatate în urma controlului repetat, considerându-se control inopinat și efectuându-se în situația în care rezultatele controlului anterior sînt neconcludente, incomplete sau nesatisfăcătoare.*

Potrivit subpct.1) alin.(1) art.19 al Legii prenotate, unul dintre motivele efectuării controalelor inopinate asupra unei persoane este verificarea modului de îndeplinire a recomandărilor din prescripție (control repetat) date ca urmare a ultimului control planificat.

Astfel, deși legiuitorul consideră controlul repetat ca fiind control inopinat, este stabilit expres că acesta se efectuează după ultimului control planificat și, prin urmare, are loc o singură dată.

La alin.(4) și (5) art.7 din proiect autorul utilizează, concomitent, termenii „controale inopinate” și „controale repetate”, prin care creează o confuzie între normele proiectului și prevederile Legii nr.131/2012.

În acest context, la alin.(4) art.7 din proiect autorul stabilește că în cazul în care, în rezultatul controlului (planificat) se constată un număr ce depășește 20% de clasificări incorecte sau de identificări neconforme, controalele devin inopinate, ceea ce nu corespunde prevederile legale, deoarece pentru verificarea modului de îndeplinire a recomandărilor din prescripție, date ca urmare a ultimului control planificat, Legea prevede un singur control repetat.

Totodată, alin.(5) art.7 din proiect prevede că *în cazul în care, în timpul controalelor repetate, se constată un număr ce depășește 20% de clasificări incorecte sau de identificări neconforme – autorizația de clasificator este retrasă.*

Utilizarea de către autor, în alin.(4) și (5) art.7 din proiect, a cuvîntului „control” la plural, creează premise pentru interpretarea discreționară a acestor prevederi de către persoanele desemnate de autoritatea de supraveghere și control pentru verificarea corectitudinii clasificării carcaselor, în dependență de situație și interese. Există riscul ca în unitățile de abatorizare să se efectueze mai multe „controale repetate”, avînd la bază alin.(4) și (5) art.7 din proiect, iar persoanele responsabile să decidă unilateral „momentul potrivit” pentru retragerea autorizației de clasificator, în urma unui singur sau mai multor controale repetate.

Recomandarea: Cuvintele „ , iar controalele devin inopinate” și „controalelor repetate” de la alin.(4) și (5) art.7 din proiect urmează a fi substituite cu cuvintele „ și se efectuează control repetat” și „controlul repetat”.

3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb

Nu sînt identificate norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb, capabile să genereze coruptibilitate.

4. Discreții excesive ale autorităților publice

Nu sînt identificate discreții excesive ale autorităților publice, capabile să genereze coruptibilitate.

5. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor

Nu sînt identificate cerințe excesive, care să depășească cadrul rezonabil pentru realizarea drepturilor sau obligațiilor subiecților vizați.

6. Accesul limitat la informație, lipsa transparenței

Textul proiectului nu necesită a fi evaluat prin prisma accesului la informație sau asigurării transparenței.

7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control

Implementarea prevederilor proiectului nu presupune aplicarea cărorva mecanisme suplimentare de control.

8. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare

Ca obiecție generală

Articolul 8 din proiect prevede pentru unitățile de abatorizare obligativitatea înregistrării și raportării prețurilor pentru carcasele de bovine și porcine. Din norme proiectului, însă, nu poate fi dedus cărei entități urmează a i se raporta prețurile, precum și răspunderea unităților de abatorizare sau a persoanelor responsabile din cadrul acestora pentru nerespectarea obligației prenotate.

Lipsa răspunderii pentru încălcarea dispozițiilor proiectului determină din start caracterul formal și imposibilitatea aplicării practice a acestora.

Recomandarea: Propunem autorului:

- ***indicarea entității careia urmează ai fi raportate prețurile pentru carcasele de bovine și porcine;***
- ***stabilirea în proiect a răspunderii pentru nerespectarea prevederilor acestuia, spre exemplu contravențională;***
- ***completarea ulterioară a Codului contravențional cu norme care să asigure implementarea în practică a proiectului.***

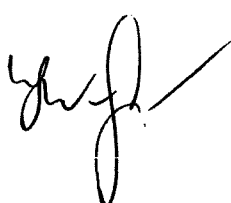
9. Alte obiecții

Ca obiecție generală

Presupunem că în rezultatul redactării proiectului în procesul avizării autorul a exclus un articol din proiect, însă a omis redactarea trimiterilor făcute la articole. Astfel, trimiterile făcute la art.5 (alin.(1) art.8 din proiect), art.6 (lit.c) alin.(2) art.3 din proiect) și art.9 (lit.j) alin.(2) art.3 din proiect și lit.c) alin.(2) art.4 din proiect), sunt eronate, iar cifrele „5”, „6” și „9” urmează a fi substituite cu cifrele „4”, „5” și „8”.

Recomandarea: Propunem autorului redactarea prevederilor de la lit.c) alin.(2) art.3, lit.j) alin.(2) art.3, lit.c) alin.(2) art.4 și alin.(1) art.8 din proiect prin prisma obiecției de mai sus.

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, adoptat prin Hotărîrea Guvernului nr.977 din 23 august 2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin ordinul directorului Centrului Național Anticorupție nr.62 din 19 aprilie 2013, de către

Vadim Gheorghita
inspector principal, Direcția legislație și expertize anticorupție
11 martie 2015

Prezentul raport este publicat pe pagina oficială a
Centrului Național Anticorupție - www.cna.md

**Anexa la raportul de expertiză anticorupție
asupra nivelului coruptibilității proiectului
de lege privind clasificarea carcaselor de bovine, porcine și ovine**

Nr.	Norma	Factori de coruptibilitate și alte obiecții	Analiza	Recomandarea
1	La alin.(4) și (5) art.7 din proiect „(4) În cazul în care, se constată un număr ce depășește 20% de clasificări incorecte sau de identificări neconforme, numărul carcaselor examinate se dublează, iar controalele devin inopinate. (5) În cazul în care, în timpul controalelor repetate, se constată un număr ce depășește 20% de clasificări incorecte sau de identificări neconforme – autorizația de clasificator este retrasă.”	Prevederi incompatibile cu legislația în vigoare	<p>Articolul 2 al Legii 131 din 08 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător definește noțiunea de „control repetat” ca fiind controlul prin care se apreciază calitatea și se determină corectitudinea controalelor efectuate anterior prin verificarea și contrapunerea rezultatelor controlului efectuat anterior cu rezultatele reale constatate în urma controlului repetat, considerîndu-se control inopinat și efectuîndu-se în situația în care rezultatele controlului anterior sînt neconcludente, incomplete sau nesatisfăcătoare.</p> <p>Potrivit subpct.1) alin.(1) art.19 al Legii prenotate, unul dintre motivele efectuării controalelor inopinate asupra unei persoane este verificarea modului de îndeplinire a recomandărilor din prescripția (control repetat) dată ca urmare a</p>	Cuvintele „ ”, iar controalele „ ” devin inopinate” și „controalelor repetate” de la alin.(4) și (5) art.7 din proiect urmează a fi substituite cu cuvintele „ ” și se efectuează control repetat” și „controlul repetat”.

		<p>controlului (planificat) se constată un număr ce depășește 20% de clasificări incorecte sau de identificări neconforme, controalele devin inopinate, ceea ce nu corespunde prevederile legale, deoarece pentru verificarea modului de îndeplinire a recomandărilor din prescripție, date ca urmare a ultimului control planificat, Legea prevede un singur control repetat.</p>
--	--	--

Totodată, alin.(5) art.7 din proiect prevede că în cazul în care, în timpul controalelor repetate, se constată un număr ce depășește 20% de clasificări incorecte sau de identificări neconforme – autorizația de clasificator este retrasă.

Utilizarea de către autor, în alin.(4) și (5) art.7 din proiect, a cuvântului „control” la plural, creează premise pentru interpretarea discreționară a acestor prevederi de către persoanele desemnate de autoritatea de supraveghere și control pentru verificarea corectitudinii clasificării carcaselor, în dependență de situație și interese. Există riscul ca în unitățile de abatorizare să se efectueze mai multe „controale repetate”, avînd la bază alin.(4) și (5) art.7 din proiect, iar persoanele responsabile să decidă unilateral „momentul potrivit” pentru retragerea autorizației de clasificator, în urma unui singur sau mai multor controale repetate.

2	Ca obiecție generală	Lipsa sancțiunilor clare și proporționale pentru încălcarea prevederilor proiectului	<p>Articolul 8 din proiect prevede pentru unitățile de abatorizare obligativitatea înregistrării și raportării prețurilor pentru carcasele de bovine și porcine. Din norme proiectului, însă, nu poate fi dedus cărei entități urmează a i se raporta prețurile, precum și răspunderea unităților de abatorizare sau a persoanelor responsabile din cadrul acestora pentru nerespectarea obligației prenotate.</p> <p>Lipsa răspunderii pentru încălcarea dispozițiilor proiectului determină din start caracterul formal și imposibilitatea aplicării practice a acestora.</p>	<p>Propunem autorului:</p> <ul style="list-style-type: none"> - indicarea entității căreia urmează ai fi raportate prețurile pentru carcasele de bovine și porcine; - stabilirea în proiect a răspunderii pentru nerespectarea prevederilor acestuia, spre exemplu contravențională; - completarea ulterioară a Codului contravențional cu norme care să asigure implementarea în practică a proiectului.
3	Ca obiecție generală	Alte obiecții	<p>Presupunem că în rezultatul redactării proiectului în procesul avizării autorul a exclus un articol din proiect, însă a omis redactarea trimiterilor făcute la articole. Astfel, trimiterile făcute la art.5 (alin.(1) art.8 din proiect), art.6 (lit.c) alin.(2) art.3 din proiect) și art.9 (lit.j) alin.(2) art.3 din proiect și lit.c) alin.(2) art.4 din proiect), sunt eronate, iar cifrele „5”, „6” și „9” urmează a fi substituite cu cifrele „4”, „5” și „8”.</p>	<p>Propunem autorului redactarea prevederilor de la lit.c) alin.(2) art.3, lit.j) alin.(2) art.3, lit.c) alin.(2) art.4 și alin.(1) art.8 din proiect prin prisma obiecției de mai sus.</p>